

Hvis det altsaa skulde vise sig, at den stærke Udvikling af Vandpostvæsenet skulde komme i Kollision med andre Interesser paa Postvæsenets Omraade, saa vilde jeg ansæ det for overordentlig beklageligt. Men jeg tror, naar der er Tale om at kunne gennemføre direkte Udbringning til alle Egne eller enkelte Steder, som ligge fjernt, og som ikke have Naboer, maa man, naar man ikke skal komme til urimelige Resultater, gjøre nogen Begrændsning. — Med Hensyn til at faae sat Bestemmelse for Betaling for Udbringelse af Telegrammer paa Landet, da tilstaar jeg, at hvor ønskeligt det kunde være, vil det vistnok have sine Uanskeligheder. Betalingen maa rette sig efter, hvad det koster Telegrafvæsenet, og det er meget forskjelligt paa de forskjellige Steder. Der kan være Steder, hvor man meget let kan faae gjort. Alford med en enkelt eller et Par enkelte Mænd om at udbringe Telegrammer, og der er Steder, hvor der ikke er Leilighed til at gjøre en saadan Alford. De, som telegraferer, maa nyde samme Ret overalt; de maa betale, hvad Telegrammet koster, og Staten kan man heller ikke med Rette paalægge Udgiften. Denne Betragtning giver mig forøvrigt Anledning til den Udtalelse, at vort Telegrafvæsen nu er saa udbredt og saa udviklet paa Landet, at det er med betydelig Underbalance, at vi drive det, og der er vistnok al Anledning til at være lidt varsom med for hurtig Fremgang paa den samme Bane, da der ogsaa paa dette Punkt bør være en Grændse, som ikke bør overskrides. Den ærede Ordfører omtalte forskjellige Anfær — jeg vil ikke sige Anker — som kunde rettes mod Jernbanevæsenets Udvikling; men han var saa venlig med det Samme at erkjende, at Udviklingen under Forhold som disse, hvor det kommer an paa at samle to væsentlig forskjellige Administrationer til een og bringe Overensstemmelse dert, kan medføre betydelige Uanskeligheder, som idet ikke er let at overvinde paa een Gang. De Spørgsmaal, som her ere fremdragne, ere paa ingen Maade nye for Administrationen. Overgangen af de sjællandske Baner fra privat Drift til Statsbanedrift har allerede iforveien været anset for Noget, som var særdeles ønskeligt, fordi man har ment, at Befolkningen da vilde nyde ganske anderledes godt af Jernbanevæsenet, end den tidligere havde gjort, og det var heller ikke uden Grund, forjaavidt jo en Statsinstitution, som har andre Formaal end netop at tjene Penge, kan stille sig anderledes, end Tilfældet er med et Aktieselskab, hvis væsentlige Opgave dog er at gjøre det paagjældende Foretagende saa fordelagtigt for Aktionærerne som muligt; men der er ogsaa i den Henseende Grændser, som ikke kunne og bør over-

skrides, og jeg vil nævne et Exempel, der viser — som det forekommer mig —, at man ogsaa her har al Anledning til at gaa forsigtig tilværks. Efter de Oplysninger, som foreligge efter Undersøgelser, som væsentlig ere foretagne i Finantsministeriet om Jernbanedriftens Rentabilitet, er man kommen til den Sandsynlighedsberegning, at medens de sjællandske Baner under den private Drift gav 6 eller 6½ pCt., ere vi nu ved at gaa ned til 3½ pCt. Det er ikke noget ganske Bist, men det er Sandsynlighedsberegning, man har gjort, det er det Resultat, hvortil man gennem Sandsynlighedsberegningen er kommen under Overveelsen af, hvorledes man skal sætte Taxten for Benyttelsen af Jernbanerne. I Sylland stille Forholdene sig naturligvis endnu noget ringere; der vil Indtægten ganske vist under de nuværende Forhold med de nuværende Taxter sandsynligvis ikke overskride 2 pCt. Under saadanne Omstændigheder tror jeg, at man vil se, at der for Regjeringen er al Anledning til at holde lidt igjen, og nøie at overveie, inden man gaar ind paa Forandringer, som medføre ringere Indtægt, end Jernbanerne nu give. De fleste Forlangender, man stiller til Administrationen, reducere sig, naar man ser rigtig derpaa, til rene Betalingsspørgsmaal; de have forskjellig Form og Udseende, men Hovedsagen er at skaffe billigere Billaar for dem, der benytte Jernbanerne. Jeg skal naturligvis haade efter den Foranledning, jeg har fra indkomne Begjæringer, som ere under Overveelse, og efter den Anledning, som Udtalelser af Ordføreren og Udvalget have givet, tage disse Forhold under nøieste Overveelse; men jeg vil gjentage, man maa ikke vente overordentlige Medsættelser, og jeg tror, at det høie Thing vil være enig i, at under disse Forhold er der Anledning for Administrationen til at se noget nøie paa Fordringer om Forandringer, som medføre yderligere Medgang i Indtægterne end den, jeg allerede har omtalt. — Den ærede Ordfører omtalte en extraordinær Understøttelse, som var givet, og udtalte Anfær om, at forjaavidt saadanne fremdeles skulde komme, maatte Begjæringen komme fra Regjeringens Side, det er fuldkommen rigtigt; men det er nu engang en gammel Skade, som Finantslovene have havt. Vi have næsten aarlig, saalænge jeg har været Indenrigsminister, havt en eller anden lille Plet af den Slags paa Finantsloven, men som man har maattet se bort fra, eftersom man naturligvis ikke kan gjøre stor Ophævelse og langt mindre lægge Hindringer i veien for en ellers brugelig Finantslov for en saadan Sags Skyld, men set fra et Principstandpunkt